

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos barn med cerebral pares

Magnus Pählman

Bakgrund: Cerebral pares (CP) är den vanligaste orsaken till rörelsehinder hos barn, men det är också vanligt med andra funktionsnedsättningar. Många gånger är det andra svårigheter som mest begränsar delaktighet och självständighet för barn med CP. Intellectuell funktionsnedsättning är vanligt, och det finns en ökande medvetenhet om att neuropsykiatriska svårigheter, främst autism och ADHD (attention-deficit/hyperactivity disorder), är vanligare vid CP än i hela befolkningen.

Syftet Med den här studien ville vi undersöka förekomst av och tecken på autism och ADHD samt andra funktionsnedsättningar i en hel grupp med barn med CP samt beskriva sambanden med typ av CP, grad av rörelsehinder och begåvningsnivå.

Metod: I studien ingår alla barn, totalt 264, med CP födda 1999 - 2006 från Västra Götaland, identifierade via den västsvenska CP-panoramastudien. Journalgenomgång, för information om redan identifierade neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och bakgrundsfaktorer, gjordes när barnen var 10 - 17 år. Alla föräldrar tillfrågades också om att fylla i frågeformulär för att fånga misstanke om neuropsykiatriska svårigheter hos barnen. Svarsfrekvensen var hög, 232 av 264 (88%).

Resultatet 75% av alla barn med CP visade sig ha någon annan funktionsnedsättning än rörelsehindret. Vanligast var intellektuell funktionsnedsättning hos 53%. Autism var diagnosticerat hos 47 barn (18%), medan frågeformulären gav misstanke hos 35%. ADHD var diagnosticerat hos 55 barn (21%), men frågeformulären visade misstanke hos 50%. På frågeformulären var det vanligt med misstanke om båda diagnoserna, så hos 44% fanns inga tecken till neuropsykiatriska svårigheter. Misstanken om autism och ADHD ökade med ökande grad av intellektuell funktionsnedsättning. Det var vanligt med tecken till såväl autism som ADHD vid alla typer av CP och alla grader av rörelsehinder.

Konklusion/betydelse: Autism och ADHD är vanligt vid CP, många gånger vanligare än i hela befolkningen. Ändå verkar det som att både autism och ADHD fortfarande är underdiagnostiserat hos barn med CP. Detta är ett område som behöver studeras vidare. För alla barn med CP, oavsett typ och svårighetsgrad, behöver eventuella neuropsykiatriska svårigheter bedömas och eventuellt utredas vidare. Det är viktigt att identifiera varje barns olika svårigheter så att rätt stöd kan ges i rätt tid.